

Justitiedepartementet
Enheten för familjerätt och allmän
förmögenhetsrätt

Göteborg, den 23 april 2020

Remissvar Ju2019/04217/L2, Konkursförfarandet (Ds 2019:31)

Svensk Inkasso har genom remiss den 17 december 2019 beretts tillfälle att inkomma med synpunkter på promemorian ”Konkursförfarandet” (Ds 2019:31).

Bakgrund

Svenska inkassobolag kommer i stor utsträckning i kontakt med konkursförfarandet, dels i egenskap av ombud för ett stort antal borgenärer och dels som självständiga borgenär i fall där inkassobolaget självt är fordringsägare. Inkassobolag ansöker ofta om konkurs för egens eller annans räkning och ansvarar för anmälan och bevakning av fordringar efter konkursbeslutet.

Inkassobranchen berörs därför i hög grad av de föreslagna lagändringarna.

Sammanfattande inställning

Genom att överflytta uppgifter från domstolarna till konkursförvaltarna och tillsynsmyndigheten ökar sannolikt effektiviteten till gagn för borgenärerna. En utökad digital hantering innebär också minskade kostnader för porto och posthantering för borgenärerna och är positivt i miljöhänseende.

Svensk Inkasso tillstyrker av denna anledning övergripande de lämnade förslagen, med de reservationer som lämnas nedan. Svensk Inkasso avstyrker förslaget att öka borgenärernas ansvar för konkurskostnaderna.

Bekräftelsen av bouppteckningen

Svensk Inkasso har i och för sig inte något att erinra mot att det obligatoriska edgångssammanträdet ersätts med ett bouppteckningssammanträde hos konkursförvaltaren. Det är också rimligt att ansökande borgenär ges möjlighet att medverka på sammanträdet.

Genom förändringen riskerar emellertid övriga borgenärers möjlighet till insyn i förfarandet att minska. Det finns därför ingen anledning att inte också möjliggöra för andra borgenärer än den ansökande att medverka vid sammanträdet – i vart fall i den utsträckning så kan ske med hänsyn tagen till exempelvis konkursförvaltarens sammanträdesmöjligheter. Även om det framgår av promemorian att andra *kan* få medverka bör det förtydligas i lagtexten att sammanträdet skall vara öppet för att borgenärer som vill delta *får* medverka om inte särskilda skäl motiverar att deltagandet begränsas.

Bevakningsförfarandet m.m.

Svensk Inkasso ställer sig positivt till att delar av bevakningsförfarandet flyttas från domstolen till konkursförvaltaren. I samband med detta bör emellertid också övervägas om det särskilda förfarande där en fordran som redan anmälts till en förvaltare måste bevakas inom ramen för bevakningsförfarandet, kan slopas för att minska kostnader och för att göra förfarandet mer logiskt för borgenärerna.

Exempelvis skulle kunna föreskrivas att fordringar som tagits upp i bouppteckningens skall anses bevakade – på samma sätt som gäller för förskottsbetalade fordringar enligt 9 kap. 6b § i förslaget.

Det anges vidare inte i lagstiftningsförslaget när en bevakning som sänts till en konkursförvaltare skall anses mottagen av förvaltaren. Såväl vid bevakningar som sker genom elektronisk post som bevakningar som sker brevledes kan fråga komma att uppstå huruvida bevakningen kommit förvaltaren tillhanda i rätt tid eller kommit förvaltaren tillhanda alls. Denna fråga bör regleras i någon form, exempelvis genom införandet av en skyldighet för förvaltaren att bekräfta mottagna bevakningar.

Kostnader och avgifter

Svensk Inkasso avstyrker förslaget att tredubbla borgenärens kostnadsansvar vid avskrivningskonkurser. De skäl som anförs i promemorian för större kostnadsansvar är inte tillräckliga för att motivera en sådan förändring.

Det finns en uppenbar risk att ett högre kostnadsansvar skulle medföra att borgenärer, framförallt mindre företag, väljer att avstå från att ansöka om konkurs och att avvecklingen av konkursmässiga bolag då fördröjs, exempelvis till en tidpunkt då staten ger in ansökan eller då ett bolag försätts i konkurs i samband med tvångslikvidation. Detta skulle innebära risk för kostnader för såväl borgenärskollektivet som samhällsekonomin i stort.

Konsekvenser för borgenärer

Ett av de motiv som anges för att förändra det befintliga regelverket är att detta skulle innebära kostnadsbesparingar, bland annat i anledning av att uppgifter som idag hanteras i domstol istället kan hanteras av konkursförvaltaren. Detta är en trolig konsekvens från ett statligt perspektiv.

Genom att överföra fler uppgifter till konkursförvaltaren ökar dock också storleken på arvudet och kostnadsersättningen som skall betalas till denne ur konkursboets tillgångar. I praktiken innebär detta att kostnadsansvar överförs från staten till borgenärskollektivet, med mindre utdelning i konkurser till följd. Det anges i promemorian att detta endast kommer att ha en marginell påverkan på utdelningen, men denna slutsats synes otillräckligt underbyggd och bör särskilt följas upp för att säkerställa att utdelningen till borgenärerna inte påverkas i orimlig utsträckning.

För Svensk Inkasso

Fredrik Engström, ordförande